

H O T Ă R Ă R E A nr. 1-218/2025
cu privire la examinarea contestației înaintate de către Xxxxxx XXXXXXXXX
împotriva Hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr. 3-59/2023 din 28.04.2023

12 iunie 2025

municipiul Chișinău

Examinând în procedură scrisă contestația înaintată de către cet. Xxxxxx XXXXXXXXX împotriva Hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr. 3-59/2023 din 28.04.2023, audiind informația prezentată de către domnul Dumitru Obadă, Consiliul Superior al Procurorilor–

C O N S T A T Ă :

Prin Hotărârea nr. 3-59/2023 din 28.04.2023, Colegiul de disciplină și etică a respins contestația depusă de către Xxxxxx XXXXXXXXX împotriva deciziei Inspecției procurorilor din xx.xx.2023, privind încetarea procedurii disciplinare în privința ex-procurorului, Olesea Curarari și a procurorului aflat în exercițiu Valeriu Cîrlan.

La data de xx.xx.2023, Xxxxxx XXXXXXXXX înregistrat la Consiliul Superior al Procurorilor o contestație, solicitând admiterea acesteia și anularea Hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr. 3-59/2023 din 28.04.2023.

I. Circumstanțele reflectate în sesizarea cu privire la fapta ce poate constitui abatere disciplinară

La data de xx decembrie 2022, Centrul Național Anticorupție a redirecționat Consiliului Superior al Procurorilor sesizarea formulată de cetățeanul Xxxxxx XXXXXXXXX, recepționată la xx decembrie 2022, privind pretinse abateri disciplinare comise, în exercițiul funcției, de către procurorii din cadrul Procuraturii raionului Ialoveni – Olesea Curarari și Valeriu Cîrlan.

În conținutul sesizării, petiționarul Xxxxxx XXXXXXXXX solicită inițierea măsurilor disciplinare față de procurorii nominalizați, invocând comportamente ce pot constitui abateri disciplinare.

Concret, contestatarul acuză că procurorii Olesea Curarari și Valeriu Cîrlan ar fi gestionat în mod superficial și deficitar cauzele penale nr. xxxxxxxxxxxx și nr. xxxxxxxxxxxx, dosare în care acesta are calitatea de persoană vizată. Potrivit sesizării, în cursul investigațiilor și soluționării cauzelor respective, procurorii nu ar fi întreprins toate măsurile necesare pentru stabilirea adevărului și asigurarea unei justiții echitabile.

Xxxxxx XXXXXXXXX susține că refuzurile procurorilor de a iniția urmărirea penală sunt nejustificate și nelegale, constituind, în opinia sa, un comportament ce încalcă obligațiile de serviciu și afectează drepturile procesuale ale persoanei vătămate.

Totodată, autorul sesizării consideră că ordonanțele și soluțiile emise de cei doi procurori sunt ilegale și arbitrare, fiind rezultatul unor acțiuni intenționate de denaturare a circumstanțelor cauzei și a probelor administrate, fapt ce ar contraveni principiilor fundamentale ale procesului penal și obligațiilor profesionale ale procurorului.

De asemenea, petiționarul invocă faptul că activitatea de urmărire penală în cele două cauze a fost efectuată într-un mod superficial, fără asigurarea unui cadru complet

și obiectiv de investigare, aspecte care, în opinia sa, prejudiciază principiile de integritate și responsabilitate profesională ale celor implicați.

În temeiul art. 45 alin. (1) din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură, sesizarea formulată de cetățeanul Xxxxx Xxxxxxxx a fost transmisă, conform competenței, Inspecției procurorilor, în vederea examinării comportamentului procurorilor Olesea Curarari și Valeriu Cîrlan prin prisma criticilor și susținerilor expuse în sesizare.

II. Circumstanțe stabilite în cadrul verificării sesizării disciplinare de către Inspecția procurorilor

Prin decizia din x xxxxxx 2023, Inspecția procurorilor a dispus încetarea procedurii disciplinare în privința procurorilor din cadrul Procuraturii raionului Ialoveni, Olesea Curarari și Valeriu Cîrlan, pe motiv că nu au fost identificate temeuri pentru tragerea acestora la răspundere disciplinară.

În urma verificării sesizării de către Inspecția procurorilor, au fost constatate următoarele aspecte:

Procesul penal nr. xxxxxxxxxxxx a fost înregistrat la x xxxxxxxxxxx 2020 în Registrul de evidență a sesizărilor cu privire la infracțiuni al Inspectoratului de Poliție Xxxxxxx, în baza unui denunț formulat de Serviciul Fiscal de Stat. Potrivit acestuia, în perioada 2016–2018, membrii Întreprinderii de Producție „XXXXXXXXXXXXX” din extravilanul satului Xxxxxx, raionul Xxxxxx, ar fi achitat sume suplimentare pentru energie electrică, care acopereau pierderi ale rețelei, întreținerea infrastructurii de distribuție și alte cheltuieli neprevăzute. Denunțul era susținut și de o reclamație depusă de cetățeanul Xxxxx Xxxxxxxx, care invocă faptul că s-ar percepe suplimentar 0,50 lei/kWh, fără existența unor dovezi că aceste sume au fost efectiv achitate.

La xx xxxxxxxx 2020, materialele procesului penal au fost transmise Procuraturii raionului Ialoveni împreună cu un raport al ofițerului de urmărire penală, prin care se propunea refuzul pornirii urmăririi penale, motivând că faptele nu întrunesc elementele constitutive ale unei infracțiuni.

Examinarea materialelor a fost atribuită procurorului Olesea Curarari, care, prin ordonanța din x xxxxxxxx 2020, a dispus refuzul pornirii urmăririi penale și clasarea cauzei, considerând că nu sunt întrunite elementele infracțiunii.

Ulterior, în baza plângerii lui Xxxxx Xxxxxxxx, ordonanța emisă de procurorul Olesea Curarari a fost anulată. Prin ordonanța din xx xxxxxxxx 2021, procurorul adjunct al procurorului-șef al Procuraturii raionului Ialoveni, Igor Eșanu, a dispus reluarea investigațiilor, reținând că nu au fost întreprinse toate măsurile necesare pentru o examinare completă a circumstanțelor și că decizia inițială a fost adoptată în lipsa unei verificări obiective.

După efectuarea unui control suplimentar, organul de urmărire penală al IP Xxxxxxx a prezentat la xx xxxxxxxx 2022 materialele cauzei, reiterând propunerea de a nu începe urmărirea penală, pe aceleași considerente legate de lipsa elementelor infracțiunii.

Prin ordonanța din aceeași dată, procurorul Olesea Curarari, analizând probatoriul în baza articolelor 27 și 101 din Codul de procedură penală, a admis propunerea organului de urmărire penală și a decis, din nou, refuzul începerii urmăririi penale, clasând cauza.

Această ordonanță a fost contestată de către petentul Xxxxxx XXXXXXXXX conform art. 299¹ din Codul de procedură penală, însă, la x xxxxx 2022, procurorul ierarhic superior Igor Eșanu a respins plângerea și a menținut ordonanța.

În ceea ce privește procesul penal nr. xxxxxxxxxxxx, acesta a fost înregistrat la x xxxxxxxxxxx 2021 și viza o presupusă extorcare a sumei de X lei de la Xxxxxx XXXXXXXXX de către persoane identificate ca Xxxxxx Xxxx și Xxxxx Xxxx.

Prin ordonanța din x xxxxx 2021, procurorul Valeriu Cîrlan a refuzat începerea urmăririi penale, argumentând că fapta nu întrunește elementele vreunei infracțiuni. Ordonanța a fost ulterior anulată de către procurorul ierarhic superior, prin ordonanța din xx xxxxxx 2021, pe motiv că a fost emisă prematur și fără o analiză suficientă a circumstanțelor de fapt, fiind considerată neîntemeiată.

La xx xxxxxx 2021, procurorul Valeriu Cîrlan a emis o nouă ordonanță de refuz în începerea urmăririi penale, reținând că fapta nu constituie infracțiune în raport cu prevederile articolelor 198, 190, 335 și 352 din Codul penal, și a clasat cauza.

Legalitatea acestei ordonanțe a fost confirmată de procurorul ierarhic superior Igor Eșanu, prin ordonanța din x xxxxx 2021, precum și de Judecătoria Hîncești (sediul Xxxxx), prin încheierea din xx xxxxxx 2021.

În cadrul verificărilor efectuate, procurorii Olesea Curarari și Valeriu Cîrlan au declarat că deciziile adoptate au fost fundamentate pe probe administrate și în conformitate cu prevederile legale, iar susținerile formulate în sesizare sunt apreciate ca fiind neîntemeiate.

Ulterior, la x xxxxxxx 2023, Xxxxx XXXXXXXXX a depus la Procuratura Generală o contestație împotriva deciziei Inspecției procurorilor din x xxxxxxx 2023, considerând că examinarea sesizării nu a fost realizată într-un mod suficient de minuțios și eficient. La xx xxxxxx 2023, contestația a fost transmisă Colegiului de disciplină și etică de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor pentru examinare conform competenței.

III. Constatările Colegiului de disciplină și etică

Prin Hotărârea nr. 3-59/2023 din 28.04.2023, Colegiul de disciplină și etică a respins contestația depusă de către Xxxxx XXXXXXXXX, împotriva deciziei Inspecției procurorilor din xx.xx.2023, privind încetarea procedurii disciplinare în privința procurorilor Olesea Curarari și Valeriu Cîrlan.

Analizând cu atenție contestația formulată, materialele acumulate de Inspecția Procurorilor în cursul verificărilor, precum și documentele administrate, Colegiul a constatat că solicitarea de revizuire a deciziei este neîntemeiată și, în plus, a fost depusă cu întârziere, neîndeplinind termenul prevăzut de lege pentru formularea unei contestații.

În ceea ce privește fondul speței, Colegiul a reiterat faptul că, în esență, sesizarea autorului vizează fapte ce decurg din modul de efectuare a urmăririi penale, în special privitoare la soluțiile adoptate în cauzele penale respective.

Totodată, se subliniază că astfel de aspecte țin, în principal, de competența controlului ierarhic superior sau de jurisdicția instanțelor judecătorești, iar nu de procedura disciplinară, care are un caracter strict delimitat și reglementat.

Mai mult, Colegiul a stabilit că Inspecția Procurorilor a efectuat o evaluare riguroasă și obiectivă a circumstanțelor cauzei, acordând o apreciere corectă faptelor și probei administrate.

Nu au fost identificate indicii sau probe rezonabile care să ateste existența unei

abateri disciplinare în activitatea procurorilor Olesea Curarari și Valeriu Cîrlan, care să justifice declanșarea răspunderii disciplinare în temeiul Legii cu privire la Procuratură.

În acest context, s-a subliniat că interpretarea normelor juridice și luarea deciziilor bazate pe propria convingere profesională a procurorului, stabilită printr-un examen complet și obiectiv al materialului probator, nu constituie o abatere disciplinară. Dimpotrivă, astfel de decizii, în limitele competențelor legale, sunt garantul independenței procurorului și al respectării drepturilor părților implicate.

În temeiul art. 38 din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură, care prevede expres cazurile de tragere la răspundere disciplinară a procurorului, Inspecția procurorilor a analizat dacă acțiunile procurorilor întrunesc elementele abaterii disciplinare prevăzute la art. 38 lit. a) din lege – respectiv, îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu.

Colegiul a reiterat că angajarea răspunderii disciplinare este condiționată de existența cumulativă a elementelor esențiale: fapta, vinovăția și legătura de cauzalitate dintre fapta ilicită și rezultatul produs.

În ceea ce privește vinovăția, aceasta trebuie stabilită cu certitudine, în baza probatoriului administrat în cauză.

Potrivit art. 41 din Legea nr. 3/2016, aplicarea unei sancțiuni disciplinare trebuie să fie proporțională cu gravitatea abaterii comise.

Prin urmare, Colegiul a considerat că decizia Inspecției procurorilor din xx.xx.2023 este legală și întemeiată.

În urma examinării contestației depuse de Xxxxxx Xxxxxxxx, precum și a actelor administrate, Colegiul a concluzionat că contestația este neîntemeiată și urmează a fi respinsă, întrucât sesizarea formulată inițial este vădit neîntemeiată.

Cu referire la caz, Colegiul a constatat că Inspecția procurorilor a acordat o apreciere justă circumstanțelor cauzei.

Raportat la situația de fapt, rezultată din modul de efectuare a verificărilor de către Inspecția procurorilor și actele anexate la cauza disciplinară, Colegiul a apreciat că nu se poate reține existența indicilor care ar demonstra săvârșirea de către procuror a abaterii disciplinare.

IV. Circumstanțele și motivele expuse în contestație

La xx.xx.2023, Xxxxxx Xxxxxxxx a înregistrat o contestație împotriva Hotărârii Colegiul de disciplină și etică nr. 3-59/2023 din 28.04.2023.

În susținerea contestației depuse, autorul a menționat argumentele invocate în sesizarea inițială și contestația împotriva deciziei Inspecției procurorilor din xx.xx.2023 privind încetarea procedurii disciplinare.

Contestatarul a menționat că procurorii au gestionat în mod superficial dosarele penale nr. xxxxxxxxxxxx și xxxxxxxxxxxx, care îl vizează direct.

De asemenea, a solicitat admiterea contestației, examinată legalității Hotărârii din 28.04.2023 și sesizată Procuratura Generală în vederea tragerii la răspundere a persoanelor care au acționat în mod abuziv sau au comis fapte de natură infracțională, inclusiv prin acțiuni de sabotaj.

V. Procedura în cadrul Consiliului Superior al Procurorilor

Consiliul notează că, potrivit pct.9.5 din Regulamentul Consiliului Superior al Procurorilor¹, act instituțional revizuit prin Hotărârea nr.1-40/2025 din 20.02.2025, Consiliul Superior al Procurorilor poate examina, în procedură scrisă și fără citarea părților, contestațiile împotriva hotărârilor de încetare a procedurii disciplinare, în baza actelor existente în dosarul procedurii disciplinare și a eventualelor probe suplimentare depuse în termenul prevăzut la pct. 9.6.

Concomitent, în accepțiunea acestor norme, în cazul examinării în procedură scrisă, părțile sunt informate despre această modalitate și li se acordă un termen, până la ședința Consiliului, pentru depunerea probelor suplimentare.

În conformitate cu prevederile Regulamentului Consiliului Superior al Procurorilor, părțile au fost informate despre examinarea contestației în procedură scrisă și li s-a acordat un termen, până la ședința Consiliului, pentru depunerea probelor suplimentare.

Astfel, contestația înaintată de către Xxxxxx XXXXXXXXX s-a examinat în procedură scrisă și fără citarea părților, în baza actelor existente în dosarul procedurii disciplinare și a eventualelor probe suplimentare depuse.

Contestatarul Xxxxxx XXXXXXXXX nu a prezentat Consiliului probe noi.

Procurorul Valeriu Cîrlan, vizat în procedura disciplinară, la data de 12.06.2025 a prezentat o referință împotriva celor invocate în contestație.

Procurorul a explicat că la data de xx.xx.2021 a fost înregistrat un dosar penal privind suspiciunea de extorcare a sumei de X lei de la Xxxxxx XXXXXXXXX de către XXXXXXXX XXXX și Xxxxxx XXXX. După analizarea probelor, procurorul a dispus, la xx.xx.2021, neînceperea urmăririi penale, motivând că fapta nu întrunește elementele unei infracțiuni.

S-a constatat că suma solicitată reprezenta datorii legale ale lui XXXXXXXX către întovărășirea pomicolă „XXXXXXXXXXXXXXXX”, constând în cotizații restante (Xxx lei) și taxa de conectare la energia electrică (Xxx lei), stabilite conform deciziilor întovărășirii. Deși conectat la rețea, XXXXXXXX nu a achitat aceste sume, motiv pentru care a fost deconectat.

Procurorul a considerat că acțiunile celor doi nu întrunesc elementele infracțiunilor de șantaj, escrocherie, abuz de serviciu sau samavolnicie prevăzute în Codul penal, deoarece solicitarea banilor a fost bazată pe o obligație pecuniară legală și nu pe constrângeri ilegale.

Totodată, plângerile depuse de XXXXXXXX au fost respinse de Procuratura ierarhic superioară și de instanțele de judecată, confirmând legalitatea ordonanțelor emise.

În concluzie, procurorul a apreciat acuzațiile drept nefondate, fiind susținut de controlul ierarhic și de hotărârile judecătorești.

Cu referire la speță, *inspectorul din cadrul Inspecției procurorilor, Iurie Caraman*, a prezentat o referință, în care a susținut argumentele expuse de Inspecția procurorilor în decizia de încetarea a procedurii disciplinare.

În acest context, inspectorul a subliniat că, deși contestația depusă de Xxxxxx XXXXXXXXX a fost respinsă ca tardivă, totuși, în mod excepțional, Colegiul de disciplină și etică a examinat-o și în fond, constatând temeinicia și legalitatea Deciziei Inspecției procurorilor din xx.xx.2023.

¹ Aprobă prin Hotărârea nr.12-225/2016 din 14.09.2016

Colegiul a argumentat că, în acțiunile procurorilor Valeriu Cîrlan și Olesea Curarari din cadrul Procuraturii raionului Ialoveni, referitor la instrumentarea cauzelor penale vizate și soluțiile adoptate, nu au fost identificate abateri disciplinare.

Totodată, s-a reținut că, în speță, rolul căilor de atac este determinant, iar activitatea procesuală a procurorilor poate fi supusă exclusiv controlului ierarhic din partea procurorului ierarhic superior și controlului judecătoresc.

În concluzie, inspectorul Iurie Caraman, menționează că în lipsa unor argumente care să justifice anularea Hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr. 3-59/2023 din 28.04.2023, în temeiul art. 86 alin. (3) lit. a) din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură și pct. 9.11 lit. a) din Regulamentul Consiliului Superior al Procurorilor, solicită respingerea contestației înaintate de dl Xxxxx Xxxxxxxx și menținerea hotărârii menționate.

VI. Motivarea soluției Consiliului Superior al Procurorilor

Consiliul Superior al Procurorilor, după analizarea contestației formulate de către Xxxxx Xxxxxxxx, argumentelor acestuia prin care exprimă dezacordul față de soluția dispusă prin Hotărârea Colegiului de disciplină și etică nr. 3-59/2023 din 28.04.2023, poziției reprezentantului Inspecției procurorilor, precum și după o examinare atentă a tuturor materialelor cauzei și a aspectelor relevante ale procedurii disciplinare, constată că soluția pronunțată de Colegiul de disciplină și etică este temeinică și justificată, motiv pentru care contestația urmează a fi respinsă ca fiind neîntemeiată.

Pentru fundamentarea acestei concluzii, se expun în continuare considerentele de fapt și de drept care au stat la baza deciziei Consiliului.

În primul rând, analizând conținutul Hotărârii Colegiului de disciplină și etică, Consiliul constată că aceasta este motivată în mod clar, explicit și complet, răspunzând punctual criticilor și observațiilor formulate în contestație, și reflectă o apreciere corectă și obiectivă a situației de fapt și de drept ce a fost supusă examinării în cadrul procedurii disciplinare.

Din fondul materialelor cauzei rezultă că petentul Xxxxx Xxxxxxxx își fundamentează contestația pe presupusa săvârșire de către procurorii Olesea Curarari și Valeriu Cîrlan a unor abateri disciplinare constând în încălcarea prevederilor Codului de procedură penală, prin modul necorespunzător de îndeplinire a atribuțiilor procesual-decizionale.

Cu toate acestea, în urma verificărilor efectuate de Inspecția procurorilor, precum și a analizei probatoriului administrat în cauză, nu s-au identificat indicii sau probe care să confirme existența unor abateri disciplinare imputabile procurorilor vizați.

Consiliul reiterează că angajarea răspunderii disciplinare presupune cumulativ existența unei fapte ilicite, vinovăția persoanei și legătura de cauzalitate directă între această faptă și efectul negativ produs. În doctrină și practică, „rezultatul produs” reprezintă o încălcare concretă, verificabilă, a drepturilor sau intereselor legitime ale unei persoane, cauzată de o eroare gravă sau conduită necorespunzătoare a procurorului, inclusiv întârzierea nejustificată a soluționării dosarelor ori a luării măsurilor procedurale necesare.

Astfel, fără o legătură certă și demonstrată între fapta reproșată și rezultatul negativ, răspunderea disciplinară nu poate fi angajată. În speța de față, nu s-a constatat întrunirea acestor condiții cumulative.

În plus, Consiliul subliniază că, potrivit art. 37 lit. d) din Legea nr. 3/2016 privind Procuratura, sancțiunea disciplinară poate fi aplicată numai dacă fapta este demonstrată și proporțională cu gravitatea acesteia, iar în lipsa unei fapte reale, procedura disciplinară nu se justifică.

Totodată, atât Decizia Inspecției procurorilor din xx.xx.2023, cât și Hotărârea Colegiului de disciplină și etică nr. 3-59/2023 din 28.04.2023 sunt conforme cadrului normativ aplicabil, temeinic motivate atât în drept, cât și în fapt, fiind adoptate pe baza unei analize obiective și imparțiale a tuturor circumstanțelor.

Organele disciplinare au constatat în mod corect că procurorii Olesea Curarari și Valeriu Cîrlan și-au exercitat atribuțiile în limitele legii, în mod independent, în conformitate cu prevederile art. 27 și 101 din Codul de procedură penală, soluțiile adoptate fiind legale și motivate. Nu s-au identificat elemente care să demonstreze rea-credință, neglijență gravă sau alte conduite contrare normelor deontologice.

Criticile formulate de contestatar, inclusiv cele privind aprecierea probatoriului, nu pot constitui singure premise pentru tragerea la răspundere disciplinară, în absența unor fapte concrete ce să întrunească elementele abaterii disciplinare.

De asemenea, reluările procedurale dispuse ierarhic în cauză constituie măsuri legale și uzuale în procesul penal, nefiind caracterizate de abuz sau părtinire, ceea ce este confirmat și prin menținerea deciziilor în instanța de judecată.

Consiliul Superior al Procurorilor concluzionează că procedura de verificare efectuată de Inspecția procurorilor a fost completă, obiectivă și în deplină conformitate cu normele legale, nefiind identificate abateri disciplinare sau încălcări ale normelor deontologice ce să justifice sancționarea procurorilor vizați.

În temeiul celor expuse, Consiliul Superior al Procurorilor hotărăște respingerea contestației depuse de Xxxxxx Xxxxxxxx ca neîntemeiată și confirmarea legalității, temeiniciei și corectitudinii Hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr. 3-59/2023 din 28.04.2023.

În temeiul considerentelor expuse, în temeiul art. 37, art. 70 alin. (1) lit. f), art. 77, art. 86 alin. (3) lit. a) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură; pct. 9.11 lit. a) din Regulamentul Consiliului Superior al Procurorilor; pct. 81 lit. a) din Regulamentul privind organizarea și activitatea Colegiului de disciplină și etică, Consiliul Superior al Procurorilor-

H O T Ă R Ă Ș T E:

1. A respinge ca neîntemeiată contestația înaintată de către Xxxxxx Xxxxxxxx, cu menținerea Hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr. 3-59/2023 din 28.04.2023.

2. Hotărârea se publică pe pagina web oficială a Consiliului Superior al Procurorilor, www.csp.md, directoriul *Hotărâri*.

3. Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor poate fi contestată la Curtea Supremă de Justiție de orice persoană vătămată într-un drept al său într-un termen de 10 zile lucrătoare de la data la care hotărârea vizată i-a fost comunicată.

**Președintele Consiliului
Superior al Procurorilor**

semnat

Dumitru OBADĂ